

EURONET 50/50 MAX -projektin hyvät käytännöt ja ensimmäiset inspiroivat tulokset esittelyssä!

Meillä on ilo esitellä sinulle EURONET 50/50 MAX -projektin uutiskirjeen kolmas numero. 50/50-energiansäästöprojektissa on meneillään jo toinen toteuttamisvuosi yli 500 koulussa ja 48 muussa julkisessa rakennuksessa 65 kunnassa, jotka ovat sitoutuneet vähentämään energiankulutustaan oppilaiden, opettajien ja muiden rakennuksen käyttäjien toimintatapoja muuttamalla. Työ on tuottanut nyt ensimmäiset näkyvät tuloksensa. Nyt voimme esitellä toimiemme lisäksi myös sen, kuinka paljon energiaa ja rahaa olemme onnistuneet säästämään.

Seuraavissa artikkeleissa esitellään kouluissa ja muissa julkisissa rakennuksissa perustettujen energiatiimien suorittamien toimien ensimmäisiä inspiroivia tuloksia sekä heidän ajatuksiaan ja kokemuksiaan projektista. Kerromme myös eri projektimaissa järjestetyistä 50/50-juhllisuuksista, joissa oppilaita palkittiin heidän energiansäästötoimistaan. Esittelyssä ovat lisäksi projektitarkkailijat, jotka auttavat levittämään 50/50-konseptia, ja Coopenergy-projekti, joka antaa useita malliesimerkkejä energian säästämistä julkisissa rakennuksissa. EURONET 50/50 MAX -projektin Facebook-profilissa voit käydä lukemassa uusimmista edistysaskelistamme ja saavutuksistamme.

Seuraa EURONET 50/50 MAX -projektia Facebookissa!

Muistathan, että EURONET 50/50 MAX -projektia voi seurata myös Facebookissa. Englanninkielisessä (www.facebook.com/EURONETMAX/) ja kansallisissa Facebook-profiileissa (Suomi: www.facebook.com/euronet5050maxsuomi/) kerromme lisää kiinnostavista energiansäästötoimista sekä 50/50-verkoston kuuluvien koulujen, julkisten rakennusten ja kuntien toimista ja saavutuksista. Facebookissa on myös mahdollista jakaa kokemuksia omista toimistanne sekä esitellä ideoitane ja innovatiivisia energiansäästötapojanne. Inspiroi ja inspiroidu!

Tämä uutiskirje esittelee myös hyviä käytäntöjä, jotka voivat antaa inspiraatiota energiansäästöön. Pienartikkeleissa kerrotaan Itävallan Steiermarkin kouluissa 50/50-konseptin toteuttamiseksi järjestetystä kilpailusta, kreikkalaisessa Kastellin yläkoulussa ja slovenialaisessa Šmartno ob Dretin alakoulussa suoritetuista energiansäästötoimista sekä Puolan Dąbrowa Górniczassa järjestetystä 50/50-juhlasta. Espanjalaiset projektipartnerit ovat niin ikään tuoneet esille monia hyviä käytäntöjä, kuten ACTIWATT-opetuspelin, tuleville koulunopettajille suunnitellut 50/50-menetelmäkoulutukset ja koulujen tietoisuuskampanjat, joihin kuului mm. työpaja, jossa valmistettiin ruokaa aurinkouunilla. Onnittelut kaikille heidän saavutuksistaan!!

EURONET 50/50 MAX

EURONET 50/50 MAX on IEE-rahoitteinen hanke, jonka tavoitteena on saavuttaa julkisissa rakennuksissa energiansäästöä toteuttamalla 50/50-menetelmää, joka sitouttaa rakennuksen käyttäjät aktiivisesti energianhallintaan. Saavutettu taloudellinen säästö jaetaan tasan koulun ja energialaskut maksavan paikallisviranomaisen kesken.

Mitä teemme nyt?

EURONET 50/50 MAX -projektin ensimmäiset tulokset

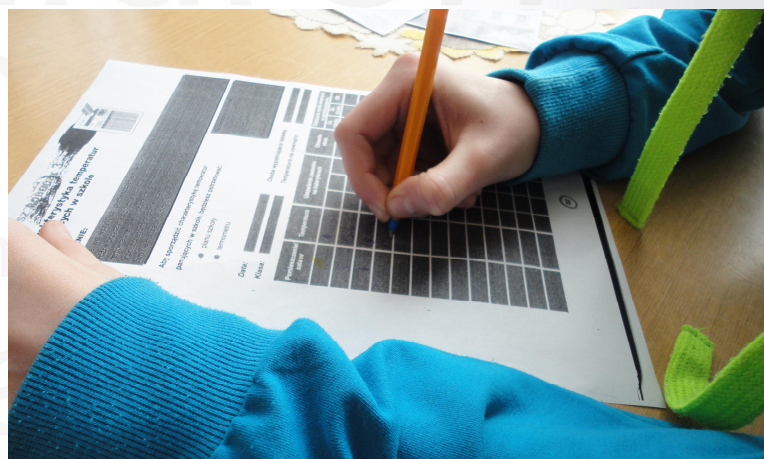
50/50-projektin ensimmäinen toteutusjakso kouluissa ja muissa julkisissa rakennuksissa on päättynyt ja osoittanut samalla, että energian säästäminen kannattaa! Projektin osallistuneiden 516 eurooppalaisen koulun oppilaat ja opettajat sitoutuivat kartoittamaan koulunsa energiatilanteen, suunnittelemaan ja toteuttamaan energiansäästötoimia ja lisäämään kollegoidensa ja koulu yhteisön muiden jäsenien energiatietoisuutta. He osoittivat toiminnassaan suurta luovuutta ja onnistuivat saavuttamaan vaikuttavia tuloksia.

Puolan Krzesławicen 4. koulukompleksin energiatimi työssään – mittaamassa koulun lämpötiloja

Projektipartnereiden tekemät ensimmäiset laskelmat osoittavat, että enemmistö kouluista onnistui vähentämään sähkön ja/tai lämmitysenergian kulutusta saavuttaen näin taloudellista säästöä ja ansaiten rahaa omiin tarpeisiinsa. 233 koulusta, joiden osalta on jo suoritettu kaikki laskelmat, 172 koulua (yli 70 %) saavutti säästöä seuraavin tuloksin:

- 1 728 tonnia vähemmän CO₂-päästöjä ilmakehään;
- yli 5 806 MWh energiasäästöä;
- 439 928,80 € säästöä (2 572,68 €/koulu).

Puolan Krzesławicen 4. koulukompleksin energiatimi työssään – kirjaamassa suoritettujen mittausten tuloksia

Suurimman taloudellisen säästön saavutti Vladimir Prelogin tiedekoulu Zagrebissa, Kroatiaassa. Se onnistui säästämään jopa 16 846,74 € Kunta palauttaa tästä säästösummasta puolet koululle ja energiatimin haastavana tehtävänä on päättää sille paras käyttökohde koko koulu yhteisön hyväksi.

Slovenialaisen energiatimin laatimia energijallisteita

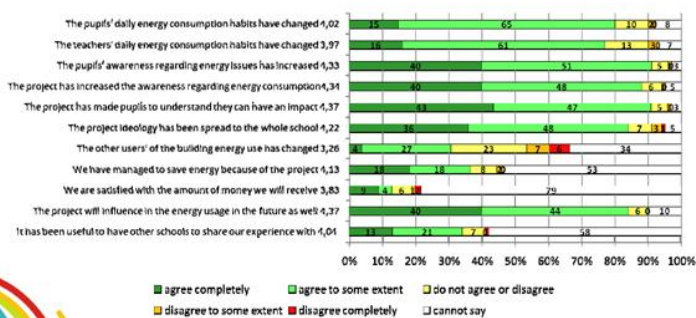

Mitä teemme nyt?

Kaikki edellä mainitut tulokset on saavutettu ainoastaan oppilaiden ja opettajien toimintatapoja muuttamalla ja eräitä pieniä investointeja tekemällä, kuten tiivistämällä ikkunoita, asentamalla termostaattiventtiilejä lämpöpattereihin tai vaihtamalla vanhoja hehku-lamppuja energiansäästölamppuihin. Oppilaat kannustivat parhaansa mukaan toisiaan energian-säästötoimissa, mm. kiinnittämällä ikkunoihin, valokatkaisijoihin ja vesihanoihin energian-säästövinkkejä, laatimalla julisteita vastuullisemmista energiankäyttötavoista, järjestämällä koulussa energiapäiviä ja paljon muuta. Tulokset osoittavat, että arkipäiväisissä toimissamme on suurta energiansäästö-potentiaalia ja pienet investoinnit voivat tuottaa merkittäviä tuloksia!

Ja vaikka projektin sovittaminen arkeen ei ole aina helppoa, enemmistö kouluista vahvasti oppilaidensa ja opettajiensa osallistuneen projektitoimiin aktiivisesti. Oppilaat ja opettajat olivat samaa mieltä myös siitä, että projekti oli lisännyt heidän energiatietoisuuttaan ja muuttanut heidän päivittäisiä energiankäyttötapojaan. Ja mikä tärkeintä, 84 % vastaajista uskoi, että projekti vaikuttaa koulujen energiankulutukseen myös tulevaisuudessa. Lisäksi 90 % heistä oli vakuuttuneita siitä, että projekti oli saanut oppilaat ymmärtämään, että he pystyvät itse vaikuttamaan energiatilanteeseen ja että heidän toimillaan todellakin on merkitystä!

Results of the project - Schools

EURONET 50/50 MAX -projektiin osallistuneiden opettajien keskuudessa suoritettujen arviointikyselyn tuloksia

Koska pidämme laadullisia tuloksia yhtä tärkeinä kuin määrällisiä – ja koska olemme hyvin kiinnostuneita EURONET 50/50 MAX -projektiin osallistuneiden oppilaiden, opettajien ja muiden rakennuksen käyttäjien mielipiteistä – suoritimme kouluille arviointikyselyn. Kerätty palaute (yhteensä 314 vastausta!) osoittaa, että niin oppilaat, opettajat kuin muutkin rakennuksen käyttäjät pitivät projektia kiinnostavana.

Vaasan kaupunginkirjasto on yksi 32 muusta julkisesta rakennuksesta, joka päätti liittyä 50/50-verkostoon

50/50-verkostoihin liittyi koulujen lisäksi myös muita julkisia rakennuksia, jotka sitoutuivat säästämään energiaa käyttäjiensä toimintatapoja muuttamalla. 32 muuta julkista rakennusta kokeili 50/50-menetelmän toteuttamista eri ympäristöissä. Näihin rakennuksiin lukeutui urheiluhalleja, toimistoja, museoita, kirjastoja ja kulttuurikeskuksia. Tämä osoitti, että energian säästäminen on mahdollista missä tahansa – se vaatii vain vähän motivaatiota ja sitoutumista. Uutiskirjeen seuraavassa numerossa kerromme lisää heidän saavutuksistaan.

Mitä teemme nyt?

Projektitarkkailijoiden esittely

Projektitarkkailijat ovat hyvin tärkeä osa 50/50-yhteisöämme. He seuraavat toimiamme ja niiden tuloksia, antavat neuvoja ja auttavat levittämään 50/50-konseptia mahdollisimman laajalle kontaktiverkostonsa avulla.

Jokaisessa projektimaassa on vähintään yksi tällainen instituutio, joka toimii tarkkailijana ja on jatkuvasti tietoinen edistysaskelistamme. Nämä voivat olla energiavirastoja, koulutusorganisaatioita, ammattiyhdistyksiä, ympäristöalan kansalaisjärjestöaktiiveja, viranomaisia, teemaverkostoja ym. Verkkosivustomme uudessa osiossa voit tutustua heihin: www.euronet50-50max.eu/en/about-euronet-50-50-max/project-observers. Ota yhteyttä, jos haluat liittyä joukkoomme ja ryhtyä EURONET 50/50 MAX -tarkkailijaksi!

50/50 juhlallisuudet

Kaikissa projektimaissa järjestettiin juhlallisuuksia, joissa oppilaita palkittiin heidän ahkeroinnistaan koulujen energiankulutuksen vähentämiseksi. 50/50-juhlallisuudet antoivat oppilaille ja opettajille tilaisuuden tavata, keskustella kokemuksistaan ja kertoa saavutuksistaan energian- ja vedenkulutuksen säästössä ja jätehuollossa. Näissä tapahtumissa nähtiin monenlaisia vetovoimaisia ohjelma numeroita, kuten energiaan liittyviä kokeita, palkintokilpailuja, performansseja, julistenäyttelyitä, ympäristöystävällisten laitteiden ja materiaalien esittelyä jne.

Oppilaille oli mahdollisuus tarkastaa ja testata tietämystään energia-alasta, energiansäästöstä, uusiutuvien energianlähteiden käytöstä ja ilmastonmuutoksen torjunnasta ja lisäksi he oppivat uusia asioita ja hankkivat uusia taitoja. Ja kaikilla oli tietenkin hauskaa, mikä näkyy juhlissa otetuista "energistä valokuvista"!

EURONET 50/50 MAX -juhla Barcelonan merimuseossa

Mitä teemme nyt?

Verkostoituminen muiden EU-projektien kanssa – Coopenergy

Energia-alalla tapahtuu paljon EU-tasolla. EURONET 50/50 MAX -projektin ohella on käynnissä muitakin kiinnostavia hankkeita ja aloitteita, jotka tukevat energian säästämistä ja maailmanlaajuisia kamppailua ilmastonmuutosta vastaan. Tässä uutiskirjeen numerossa haluamme esitellä kolmivuotisen Coopenergy-projektin, joka on niin ikään IEE-ohjelman yhteisrahoittama hanke. Sen tavoitteena on löytää, kokeilla ja jakaa hyviä esimerkkejä kumppanuustyöstä energia-aloitteissa. Coopenergy -verkkosivustolla on jo esitteillä 60 erinomaista malliesimerkkiä mm. energiansäästö-yhteistyöstä julkisissa rakennuksissa.

Siellä esitellään mm. ESCOLIMBURG 2020 -aloite – yhteishanke Limburgin maakunnan julkisten rakennusten energiauudistuksen nopeuttamiseksi, ELENA-rahoitteinen aloite Milanon maakunnan julkisten rakennusten saneeraamiseksi ja SensorCIS M&R -työkalu, jota Sustainable Energy Authority of Ireland (SEAI) käyttää Irlannin kaikkien julkisen sektorin organisaatioiden energiankäytön valvontaan ja raportoimiseen.

Kaikki nämä energiaan liittyvät malliesimerkit löytyvät Coopenergy-verkkosivustolta:

www.coopenergy.eu/good-practice-resources.

Lisätietoja antaa Coopenergy:n viestintäpäällikkö Samantha Simmons, s-posti:

climate.change@kent.gov.uk.

Uutisia kouluista ja muista julkisista rakennuksista

Alta löydät esimerkkejä erilaisista hyvistä käytännöistä, joita on kehitetty EURONET 50/50 MAX –projektiin osallistuvissa maissa. Inspiroidu ja jaa käytäntöjä muidenkin kanssa!

Loppuosa uutiskirjeestä on englanniksi Suomea koskevaa osiota lukuunottamatta.

Austria

Good practice 1: Competition for the Styrian schools involved in the 50/50 scheme. In Austria there are now 25 schools using the 50/50 concept to save energy. The Climate Alliance Styria and the Government of the Province of Styria decided to give the Styrian schools participating in the scheme more reward for their efforts to reduce energy consumption and thus started an inspiring competition. Of course, the most important thing in this competition is to save as much energy as possible in the school building by changing the behavior of the users. In addition, all participating schools can earn extra points by working on given monthly topics related to climate protection and energy saving, like mobility,

responsible shopping / consumption, ways of saving energy and water, waste management or renewable energy.

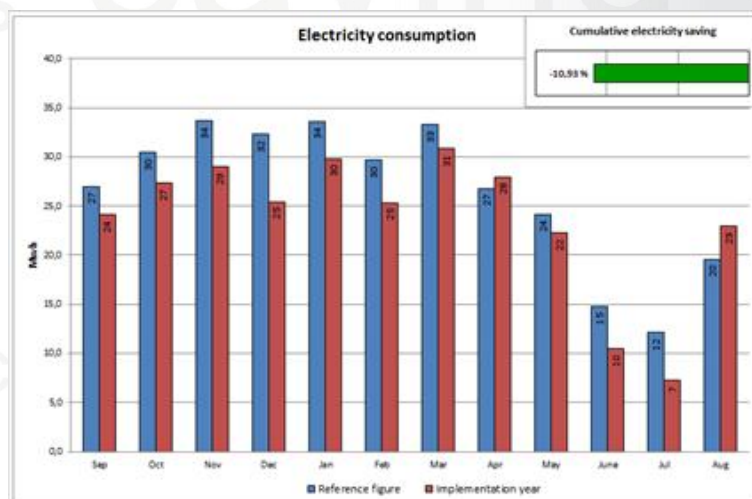
Winners are all participating schools that reduce their energy costs, but the three most successful energy teams get additional prizes, such as a trip to a sustainable destination.

Suomi

Hyvä käytäntö 2: Energiankulutuksen seuranta Suomessa: Yksi tärkeimmistä seikoista energiansäästöprojekteissa on rakennuksen energiankulutuksen säännöllinen seuranta. Seuranta auttaa näkemään toteutettujen toimien vaikutukset sekä pysymään ajan tasalla projektin onnistumisesta. Kulutuslukujen tarkistaminen kuukausittain mahdollistaa myös ongelmien havaitsemisen rakennuksessa nopeammin – esimerkiksi vesivuotojen tai rikkoutuneiden laitteistojen. Äkillisiin kulutuspiikkeihin on näin helpompi reagoida. Lisäksi rakennuksen käyttäjiä on helpompi motivoida energiansäästöön, kun he näkevät työnsä tulokset.

The energy team of the primary school Weiz with the new waste separation, which was established in all classes. The kids created checklists to make the separation easier!

Kulutuslukuja eräästä suomalaisesta koulusta.

Uutisia kouluista ja muista julkisista rakennuksista

Suomessa energiankulutuksen kuukausittainen seuranta on keskeinen osa 50/50 -projektia. Jokaisen julkisen rakennuksen energiatimi saa kuukausittain (tai joka toinen kuukausi) yhteenvedon sähkön, lämmön ja veden kulutuksestaan sellaisessa muodossa, joka on kaikkien rakennuksen käyttäjien helppo ymmärtää – teknistä tai energiaan liittyvää asiantuntemusta ei tarvita. Kuukausittainen seuranta on melko helppoa järjestää Suomessa, jossa kaikissa rakennuksissa on etäluettavat mittarit ja jossa kunnat ovat seuranneet rakennusten energiankulutusta kuukausitasolla jo pitkään. Mikä on uutta 50/50:ssä on se, että tämä tieto esitellään myös rakennusten käyttäjille. 50/50 –energiatimit ovat antaneet runsaasti positiivista palautetta, koska energiankulutuksen seuranta on nyt helppoa.

Yllä oleva kuva esittelee sähkönkulutuslukuja yhdestä suomalaisesta 50/50 -koulusta. Sininen palkki osoittaa kuukausittaisen viitearvon, joka on kunkin kuukauden keskimääräinen sähkönkulutus hanketta edeltävien kolmen vuoden ajalta laskettuna. Punainen palkki osoittaa sähkönkulutuksen hankkeen toimintavuonna. Vaakasuora palkki sivun yläreunassa osoittaa kumulatiivisen kulutuksen prosentteina viitearvoihin verrattuna. Tässä esimerkissä koulu on säästänyt hurjan paljon sähköä 50/50 –projektin aikana!

Greece

Good practice 3: Energy saving in action in the Junior High School of Kastelli. When EURONET 50/50 MAX was introduced to the students of the second grade of the Junior High School of Kastelli, they had no doubt that it is a brilliant way to put the energy saving in action! Together with their teachers, Mrs. Olga Riga and Mrs. Stella Markaki, they immediately started the work on the implementation of the 9 steps of the 50/50 methodology and by now they have created an integrated energy-saving action plan!

The students of the 2nd grade of the Kastelli Junior High School (Crete, Greece) with their teachers, Mrs. Olga Riga and Mrs. Stella Markaki, presenting the posters that they created.

In fact, they materialized a series of good ideas to enrich their action and to spread the message on energy saving. Firstly, they prepared thematic slides and presented them in each class to inform all the students about the project and to engage them in the joint effort to reduce energy consumption. Secondly, they created a large informative poster about the greenhouse effect

News from schools and other public buildings

and another one, where they illustrated simple, everyday actions ensuring that we consume less energy. In addition, they investigated and recorded all the minor but important problems or damages related to the school building and infrastructure, which are responsible for the loss of heat and electricity, and they informed the school's Director about them.

Students' families did not stay out of the action. The children prepared a special questionnaire to make them realize that they waste energy and to ask them to change their energy consumption behaviours at home. The students also wrote down all the practical guidelines on energy saving and included them in an illustrated leaflet, which was printed on recycled paper. All their energy saving activities are also published on the web blog of the school.

The students, the teachers and the Director of the Kastelli Junior High, Mr. Giorgos Sfakianakis, would like to invite all other schools to implement the 50/50 methodology, as they know very well that work on the wise use of energy is not only for fun or for present benefits, but it is also an important legacy for the future of the environment.

Poland

Good practice 4: EURONET 50/50 MAX celebration in Dąbrowa Górnicza. More than 200 students and almost 30 teachers participated in the EURONET 50/50 MAX celebration in Dąbrowa Górnicza, which took place on the 29th of May 2015. The event was organised in the city park and was joint with the Days of Dąbrowa Górnicza. It was officially opened by the Deputy Mayor, Mr. Henryk Zaguła, who emphasized the

role of energy teams created in 28 municipal schools, which made efforts to save energy and improve environmental awareness of their pupils.

Students taking part in the EURONET 50/50 MAX celebration in Dąbrowa Górnicza (photo: PNEC).

During the event, the students had an opportunity to take part in the energy contest, which consisted of many different attractions. Participating energy teams had 7 tasks to complete while visiting 7 stands. They were equipped with task cards filled with tasks' descriptions, questions to answer and energy crosswords. In each case, after providing the correct solution or answer, the team received a colored card with a letter. After completing all the tasks the students could build up the project name - "EURONET" - from the cards that they have gathered.

After collecting all the letters and building the project name, the students posed to an energetic photo. The energy teams had a lot of fun and their photos were full of positive energy and optimism! Afterwards, they also had a chance to participate in the lottery, where - as in our project - everybody won.

News from schools and other public buildings

One of the experiments (photo: P. Zieliński).

The EURONET 50/50 MAX celebration in Dąbrowa Górnicza was a wonderful opportunity for the energy teams to meet, present their posters in the gallery, take part in a competition, where they could share their knowledge, and have good fun at the same time. It was also a reward for the hard work of the students and for their active engagement in the project implementation. These young people showed not only knowledge and artistic talent, but also commitment, positive energy, creativity and capacity to work together.

Slovenia

Good practice 5: model actions in the Succursal School Šmartno ob Dreti. Students of the Succursal School Šmartno ob Dreti in Slovenia show great commitment towards energy saving and changing energy behaviours of their colleagues and teachers. The interest to work in the energy team was so strong among pupils that they decided to work on the project voluntarily, outside the school hours, since it was hard for the teachers to include project activities in their

regular work. Their activities included making signs, posters and stickers with energy-saving advices ("Don't use too much water", "Turn of the light", "Separate waste"...) and hanging them in different parts of the school. They even wrote an eco-anthem, which says: *"We are separating the waste in different-coloured bins, plastic goes to yellow, paper goes to red. We save water, we are turning off the lights!"*.

Solar system on the school building.

Following the 50/50 steps, the students thoroughly inspected their school building. Seeing that it is not in a good shape, they wrote a letter to the principal suggesting some investments, like replacing old, inefficient windows, investing in thermostatic valves, etc. And it worked! The windows are now being gradually replaced in the whole building, so is the lightning. School also invested in thermostatic valves, which will allow regulating temperatures in different rooms.

News from schools and other public buildings

The energy team of the Succursal School Šmartno ob Dreti.

Probably the biggest achievement of the energy team is helping with the school's decision to put a small solar system on the roof of the school building (in partnership with a private investor). The system has mainly a demonstrative value, but it is still very important for pupils. School can now use it for teaching purposes. Energy team regularly collects the data, now having a better idea, what RUE and self-efficiency of buildings really mean.

Spain

Good practice 6: ACTIWATT — learning by playing in the Province of Barcelona. ACTIWATT is a game developed in the framework of the EURONET 50/50 MAX project by Barcelona Provincial Council. It aims at helping the students to consolidate their knowledge related to energy efficiency and energy saving in an entertaining way. The game can be played not only in the schools participating in the 50/50 Network, but

also in any other school or during any event or activity organised by the school or the municipality.

The ACTIWATT game developed in the framework of the EURONET 50/50 MAX project by the Barcelona Provincial Council.

ACTIWATT is a large-format board game, which is designed for 4 to 16 players divided into teams consisting of 2 to 4 people each. It is intended for children from 6 years onwards and includes questions of different difficulty, depending on the age of the participants. Playing the game is very simple. The dice is being thrown and this indicates how many squares can be moved forward. Then the team needs to carry out the task from the square, where it landed. The tasks are always related to the concepts of energy efficiency and energy savings. They might take a form of questions, mime plays, drawing tests or tests of skills. For each task completed the team earns points, and for each failure or mistake it goes back few squares.

The whole game has been prepared following sustainability criteria, i.e. by using local, natural materials such as cork, wood and cardboard.

News from schools and other public buildings

ACTIWATT was officially launched during the the project celebration, which took place on the 9th of June 2015, and is available for the schools of the Barcelona Province from September 2015.

Good practice 7: Training on the 50/50 methodology for future teachers. Huelva Provincial Council, which is coordinating implementation of the EURONET 50/50 MAX project in the region, established fruitful collaboration with the Sustainability Department of the University of Huelva, which is one of the official project observers. In order to spread the 50/50 concept and ensure that it is included in different educational plans and programmes, the Council conducted three training initiatives designed for the students, who will become future teachers or future employees of the educational sector. The three actions carried out were aimed at three different groups of students:

50/50 training for future teachers organised at the University of Huelva.

- Students, who are currently completing the final year of the secondary education and are considering studying at the University of Huelva, as well as choosing the direction of

their future professional carrier. For them DIHU prepared a stand devoted to the EURONET 50/50 MAX project, which could be visited during the University of Huelva's Open Week, which took place from the 17th till the 20th of February 2015. Around 400 students per day visited the stand and learned about the initiative, also learning a bit more about different ways to save energy.

- Students who are currently studying at the Univeristy and are planning to become teachers. On the 22nd of January 2015 there was organised a special training session at the Paulo Freire Pavilion designed for the students of the 3rd year of the teaching course. It was organised within the subject named "Teaching of Experimental Sciences I and II". During the session future teachers learned about the project and the 50/50 methodology, as well as its potential application as the practical educational tool to be used with their future pupils.
- Graduate students, who decided to specialize in education through a Master in Teaching course. On the 5th of February 2015 these students received a two-hour training, which was organised within the subject named "Teaching of Secondary Education and Language Teaching". Besides that, it was also agreed that DIHU and the coordinator of the master studies will keep in touch to include the contents of the 50/50 methodology in the official program of the master studies for the next year (2015/2016).

News from schools and other public buildings

EURONET 50/50 MAX stand at the Open Days of the University of Huelva.

These training activities helped to establish first contact with students, who are planning to work as teachers. Their aim was to train them on the implementation of the 50/50 methodology so that they could apply it during their future work with pupils from both primary and secondary schools. To organize the training sessions, DIHU has been in touch with the Faculty of Educational Sciences of the University of Huelva. For the next course (2015/2016), the 50/50 concept will be included in the official master program, as well as will be introduced on a compulsory subject of Primary Teacher's Degree.

DIHU is also in touch with the Educational Department of the Government of Andalusia to organise a course on the 50/50 methodology designed for teachers, as well as to launch implementation of the 50/50 project in all primary schools of the province.

Good practice 8: Awareness workshops on energy efficiency. In order to strengthen project activities and increase energy-related knowledge of the energy teams established in 12 schools from the Province of Huelva, a series of

awareness-raising workshops on energy efficiency was organised. One-day workshop took place in each of the schools and focused on the thematic content of the EURONET 50/50 MAX project. Each session consisted of a theoretical and practical part and included such topics as energy, energy units, energy sources, processing of energy, rational use of energy and other resources. Also the topic of greenhouse effect and the climate change was raised. Regarding practical application of the knowledge gained, the pupils used solar oven for cooking some food, which they ate at end of the session.

Awareness workshop in the Primary School of Menendez y Pelayo.

The budget secured for the workshop allowed also for the preparation of some additional training material, including not only the solar oven, but also a kit of 6 solar toys. In the Primary School of Menendez y Pelayo (Valverde del Camino municipality) – after the workshop and in the framework of the activities organised within the Sustainable Energy Week – the students conducted themselves a series of workshops for children of 3, 4 and 5 years. They talked about energy and greenhouse effect and cooked different types of food using the solar oven in a sessions that they named "Masterchef Solar".

Ota yhteyttä projektipartereihin

EURONET 50/50 MAX –projektia toteuttaa konsortio, jossa on 16 projektipartneria 13 Euroopan maasta. Kaikilla projektipartnereilla on energiansäästöön ja energiakasvatukseen liittyvää asiantuntemusta.

Kokeneet partnerit:

Diputació Barcelona
Barcelona Provincial Council (DIBA) – projektikoordinaattori
Verkkosivu: www.diba.cat
Sposti: euronet@diba.cat

UfU
Independent Institute for Environmental Issues (UfU)
Verkkosivu: www.ufu.de
Sposti: almuth.tharan@ufu.de

A.L.E.S.A. srl
Local Agency for Energy and Environment (ALESA)
Verkkosivu: www.alesachieti.it
Sposti: info@alesachieti.it

University of Vaasa
Vaasan yliopisto (UVA)
Verkkosivu: www.uva.fi
Sposti: merja.pakkanen@uva.fi

Polska Sieć Energie Cites
Association of Municipalities Polish Network “Energie Cites” (PNEC)
Verkkosivu: www.pnec.org.pl
Sposti: biuro@pnec.org.pl

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ REGION OF CRETE
Region of Crete
Verkkosivu: www.crete.gov.gr
Sposti: elhatziyanni@crete.gov.gr

KSSENA
Energy Agency of Savinjska, Šaleška and Koroška Region (KSSENA)
Verkkosivu: www.kssena.si
Sposti: info@kssena.velenje.eu

Uudet partnerit:

Climate Alliance Austria (CAA)
Verkkosivu: www.klimabuendnis.at
Sposti: office@klimabuendnis.at

City of Zagreb
Verkkosivu: www.zagreb.hr
Sposti: maja.sunjic@zagreb.hr

Cyprus Energy Agency (CEA)
Verkkosivu: www.cea.org.cy
Sposti: info@cea.org.cy

EAV
Energy Agency of Vysocina (EAV)
Verkkosivu: www.eav.cz
Sposti: eav@eav.cz

TOP-ENVI Tech
TOP-ENVI Tech Brno
Verkkosivu: www.topenvi.cz
Sposti: info@topenvi.cz

Agenzia Fiorentina per l'energia
Florence Energy Agency
Verkkosivu: www.firenzenergia.it
Sposti: info@firenzenergia.it

Riga Managers School
RMS
Riga Managers School (RMS)
Verkkosivu: www.rms.lv
Sposti: rms@rms.lv

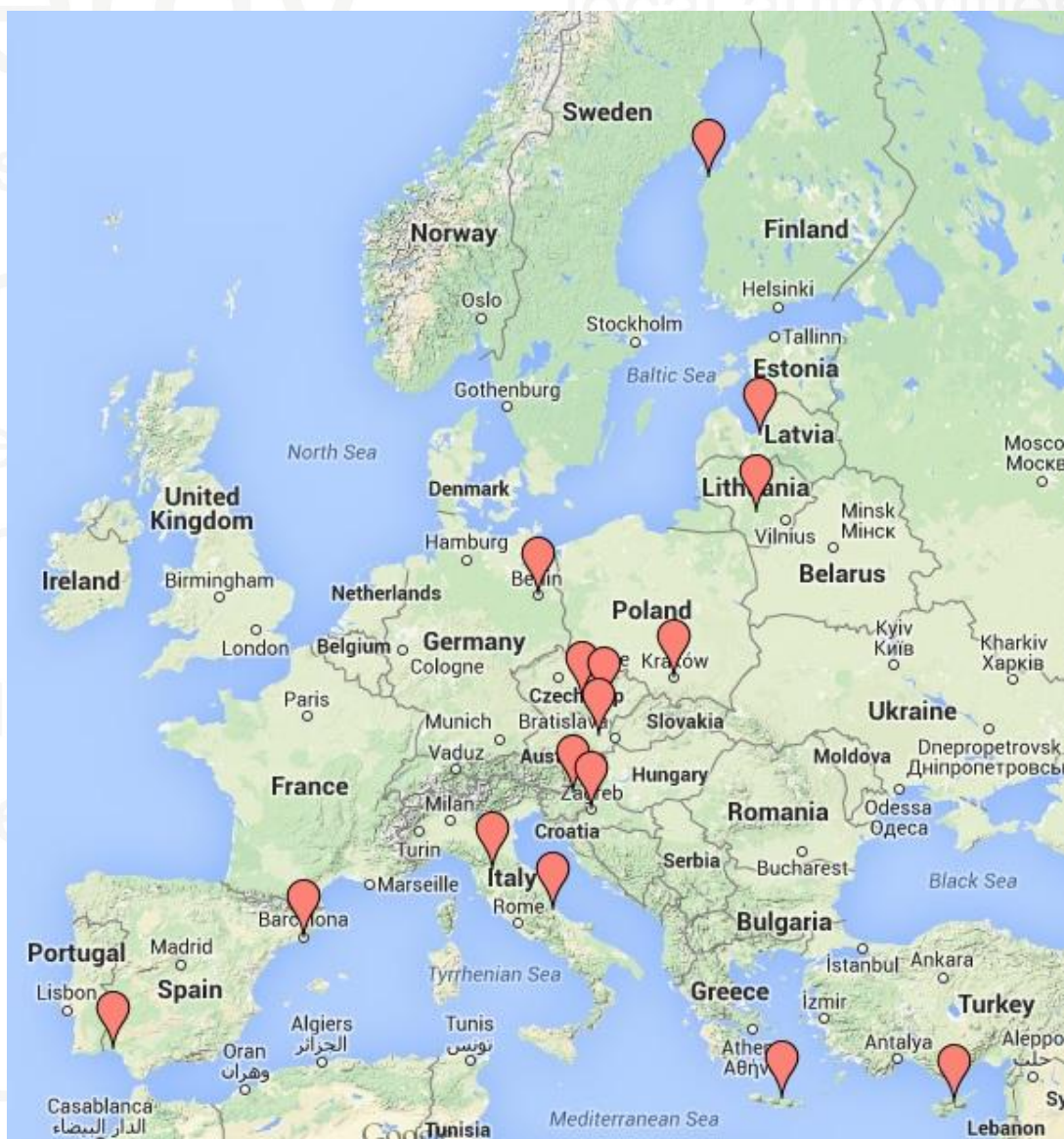

KREA
Kaunas Regional Energy Agency (KREA)
Verkkosivu: www.krea.lt
Sposti: info@krea.lt

DIPUTACIÓN DE HUELVA
Huelva Provincial Council (DIHU)
Verkkosivu: www.diphuelva.es
Sposti: macedo@diphuelva.org

“EURONET 50/50 MAX” verkostokartta

Liittykää 50/50 –verkostoon säästäksenne energiaa kouluissa ja muissa julkisissa rakennuksissa!

Saadaksenne lisätietoa projektista voitte ottaa yhteyttä koordinaattoriin euronet@diba.cat tai vierailla EURONET 50/50 MAX –projektin verkkosivulla:

www.euronet50-50max.eu

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

Tämän julkaisun tekijät ovat yksin vastuussa sen sisällöstä. Se ei välttämättä edusta Euroopan unionin mielipidettä. EASME ja EUROOPAN KOMISSIO eivät ole vastuussa tähän asiakirjaan sisältyvistä tiedoista tai niiden käytöstä.